

Factuors per l'attractivited

Grazcha a divers avantags es Samedan ün lö attractiv da vacanzas, d'abiter, da lavur e d'intrapraisas.

Contuorns attractivs

Da ster e lavurer a Samedan vül dir da pudair viver in ün lö, inua cha oters faun vacanzas. L'ota qualited da viver as manifestescha ill'infrastructura excellenta, sumgiainta a quella d'üna cited, chi's rechatta però in üna zona da recreaziun immez ün ambiaint natürel per granda part intact. La cuntredgia extraordinaria e fascinanta da l'Engiadin'Ota e la spüerta turistica garanteschon ün'ota qualited da temp liber e da recreaziun. Üna granda spüerta d'activiteds d'inviern e da sted sto a dispusiziun als giasts ed indigens. Las structuras localas survisiblas, üna populaziun indigena bain inrischeda, l'ot gro d'identited ed üna vita cumünela activa s-chaffeschon las premissas per ün'ota qualited d'abiter e da vita in ün ambiaint sgür.

Infrastructura sün ot nivel

Insembel cullas otras vschinaunchas da l'Engiadin'Ota fuorma Samedan ün'aglomeraziun cun 17'000 abitants. Düraunt la stagiun ota vegnan auncha tiers var 80'000 giasts. A sun avaunt maun tuot las infrastructuras d'üna aglomeraziun urbana: üna rait attractiva da mezs da trafic publics, bunas vias, üna piazza d'aviatica, indrizs da provedimaint moderns ed efficiants, ospidel, chesa d'attempos e da chüra, pratchas da meidis e daintists, instituziuns socielas, canortas, numerusas instituziuns da scolaziun e furmazion, pussibilteds da fer cumpras, spüertas unicas da sport, temp liber e cultura. Samedan cumbina dimena las comoditeds d'üna cited, l'attractivited da structuras rurelas in üna zona alpina e ls avantags d'üna regiun turistica in ün ambiaint sgür, intact e natürel.

Pusiziun centrela

Samedan es caracteriso tres sia pusiziun centrela in Engiadin'Ota. Vias, viafier e trafic aviatric garanteschon l'access. La vschinauncha as rechatta a la cruscheda da las vias chi mainan dal süd al nord e da l'ost al vest. Üna rait da vias efficianta collija dimena Samedan cul Grischun dal nord e centrel, cullas vals dal süd e cull'Itallia vicina. Ils grands spazis economics da Turich, Milaun e Minca (München) sun rajiundschibels cul auto infra 3 uras. La spessa rait dal trafic public cun bus regiunels e la Viafier retica renda accessibla tuot la regiun da l'Engiadin'Ota als indigens, als giasts ed a tuot ils abitants activs in lur mister. Tuot las infrastructuras importantas sun rajiundschiblas infra pochs minuts. Grazcha a l'unica piazza d'aviatica in Grischun es Samedan accessibel eir tres l'ajer.

Multifaras pussibilteds da furmaziun

Samedan dispuona dad extraordinarias pussibilteds da furmaziun. La spüerta s'extenda da la scoulina a la finischun dal giarsunedi e da la maturited al diplom da la Scoula superiura da turissem. Grazcha als centers da furmaziun supplementera da l'Academia Engiadina, a las scoulas professiunelas ed a la scoul'ota populera d'Engiadin'Ota es garantida eir üna buna furmaziun da creschieus. L'Institut per turissem e cuntredgia da l'Academia Engiadina cullas trais partiziuns turissem, cuntredgia e perscrutaziun, scu eir ün'ufficina per giarsuns falegnams ed electronikers cumpletteschan la spüerta da furmaziun.

Concentraziun da las funcziuns dal lö centre

Grazcha a sia pusiziun centrela surpiglia Samedan la funcziun da center per l'Engiadin'Ota. Tuot las instituziuns privatas e publicas sun concentradas cò. I'l sector da sandet e sociel sun que l'ospidel d'Engiadin'Ota, la chesa d'attempos e da chüra, la spitex ed il center da dialisa. Il sector da furmaziun cumpiglia – sper la scoula populera cun tuot ils tips da scoula incl. ün center regiunel pel s-chelin ot – impustüt la scoula professiunela commerciela ed industriela e l'Academia Engiadina cun gimnasi, scoula media commerciela e Scoula superiura da turissem. Uffizis chantunels e regiunels importants, p.ex. l'uffizi pel trafic, l'uffizi districtuel da construciun bassa, l'uffizi chantunel da taxaziun, servezzans sociels regiunels u l'uffizi da scussiun, sun medemmamaing staziunos a Samedan. Cotres es Samedan d'üna vart ün center da servezzans e da misteraunza, da l'otra vart però eir ün center da furmaziun e sandet. Da que resulta üna spüerta cumpletta da servezzans e plazzas da lavur attractivas.

Clima d'impostas e taxas attractiv

I'l conguel traversel svizzer sun las impostas a Samedan favuraivlas (cf. [Steuerfüsse](#)). Eir la taxaziun da las intrapraisas es cumpetitiva, grazcha a la legislaziun fiscala dal chantun Grischun cun sia pratcha generusa d'amortiser e culla pussibilted da schligerimaints d'impostas. Intrapraisas cul intent da's domicilier survegnan da l'administraziun chantunela d'impostas preinfurmaziuns davart las impostas, sch'ellas giavüschan quecò.

Eir las taxas per l'electricited, l'ova, l'ova üseda e l'allontanamaint da las immundizchas sun in conguel sün ün nivel bass. Grazcha a la chargia d'impostas e taxas relativmaing bassa existan cundiziuns da basa favuraivlas per intrapraisas, impiegos ed abitants.

Üna lingua rigurusa cun ün cler böt concernent la politica finanzia la garrantescha cha que resta uschè. A listess mumaint vain investieu intensivmaing cul sguard vers l'avegnir.

Ambiaint politic a favur da l'economia

Samedan vül esser il lö per intrapraisas pitschnas e mezzaunas. Las autoriteds as daun fadia da s-chaffir bunas cundiziuns generelas per l'economia e d'augmanter cotres la spüerta da plazzas da lavur attractivas e

multifaras. I'l contact persunel vöglian las autoriteds ragiundscher üna collavuraziun da partenaris e soluziuns individualisedas. Scu intermediatura dals interess fo la vschinauncha da Samedan adöver da sieus contacts existents cun autoriteds ed uffizis chantunels scu eir cun otras instituziuns publicas e privatas. A Samedan regna üna tenuta da basa positiva e liberela.

Diversited culturela

Samedan e l'Engiadin'Ota cumbinan la tradiziun e la moderna. Que chi s'ho cumpruvo, vain mantgnieu sainza serrer ils ögls davaunt il progress e l'avegnir. Üsaunzas sun colliedas strettamaing culla lingua e culla tenuta invers las valuors culturelas e la relaziun culla patria. Quista colliaziun exista auncha a Samedan. Da quello do perdüta la chüra da las üsaunzas engiadinaisas chi vivan ed

inricheschan la vita culturela. Expressiun da la diversited culturela es eir la plurilinguited. Samedan sto aint per sia bilinguited rumauntsch-tudas-cha. A s'inclegia da se cha'l rumauntsch e'l tudas-ch nu coexistan be illa scoula populera, dimpersè eir illa vita privata, professiunela e sociela. Grazcha a la colliaziun stretta cullas vals dal süd e l'Italia vicina ho eir il taliaun üna grand'importanza. Giasts da tuot il muond contribueschan lur part ad ün viv barat culturel e linguistic, que chi influenzescha in möd marcant e stimulant la mentalited.

Oters contacts ed infurmaziuns

Uffizi per economia e turissem	www.awt.gr.ch
Administraziun chantunela d'impostas	www.stv.gr.ch
Uffizi da migraziun e da dret civil	www.afm.gr.ch
Uffizi d'industria, misteraunza e lavur	www.kiga.gr.ch
Inspecorat dal cudesch fundiari	www.giha.gr.ch
Uffizi dal register da commerzi	www.giha.gr.ch
Chambra da commerzi e federaziun dals patruns dal Grischun	www.hkgr.ch
Societed da misteraunza dal Grischun	www.kgv-gr.ch
Forum economic dal Grischun	www.wirtschaftsforum-gr.ch